

سؤالات امتحانی درس: فارسی (۲)		مدت امتحان: ۶۰ دقیقه						
پایه یازدهم - منتخب [۴]		آزمون نوبت دوم (۱)						
ردیف	سؤالات	نمره						
قلمرو زبانی								
۱	در هریک از جمله‌ها و شعرهای زیر کدام واژه‌ها در معانی «عظیم، پای مال کردن، ترس» به کار رفته‌اند؟ الف. یاد ایثارگران سهیم در این حماسه سترگ را تا همیشه در خاطره خویش پاس خواهیم داشت. ب. فلک باخت از سهم آن جنگ، رنگ پ. خروشید و برجست لرزان ز جای	۰/۷۵						
۲	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. «تلاش و کوشش آن‌ها در دوره آموزش، مرا هم به وجد آورد.»	۰/۲۵						
۳	الگوی ساخت واژه‌های زیر را بنویسید. جوش و خروش ← ..... + ... + ... ←	۱						
۴	معانی متفاوت «گر» را در بیت‌های زیر بررسی کنید. الف. تو شاهی و گر اژدها پیکری ب. رود ذره‌ای گر ز خاکت به باد	۰/۵						
۵	هریک از واژگان مشخص شده، مشمول کدام یکی از وضعیت‌های چهارگانه در گذر زمان شده‌اند؟ الف. کثیف: ب: خنده:	۰/۵						
۶	در عبارت‌های زیر فرآیندهای واجی خواسته شده را بیابید. الف. به سوی هژبر زبان کرد رو ب. گل‌های یاس و سوسن و سنبل را در گلدانی شیشه‌ای گذاشت. ۱. ابدال در صامت: ۲. کاهش:	۰/۵						
۷	متن زیر را از نظر زاویه دید بررسی کنید. «حالا کلاس سخت در خنده فرو رفته، من بدبخت هم دست و پایم را گم کرده‌ام، گنگ شده‌ام، نمی دانم چه بگویم، مات و مبهوت عینک کذا به چشمم است و خیره خیره معلم را نگاه می‌کنم.»	۰/۵						
۸	زمان فعل‌های مشخص شده را بنویسید. بدو گفت مهتر به روی دژم ک برگوی تا از که دیدی ستم؟	۰/۵						
۹	نقش واژه‌های مشخص شده را بنویسید. «فردوسی، تصویری از آن روزهای سیاه را هرچه گویاتر نشان داده است.»	۱						
۱۰	املاي نادرست واژگان را بیابید و شکل درست هریک را بنویسید. الف. به مئونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم. ب. ز هر کشوری مهتران را بخاست	۰/۵						
۱۱	در بیت «به پاسداری آیین آسمانی ما / گزیده‌ای که خدا برگزیده می‌آید» یک صفت نسبی پیدا کنید و الگوی ساخت آن را بنویسید.	۰/۵						
۱۲	جدول زیر را کامل کنید.	۰/۵						
<table border="1"> <thead> <tr> <th>فعل</th><th>بن مضارع</th><th>صفت لیاقت</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>گفتی</td><td>.....</td><td>.....</td></tr> </tbody> </table>			فعل	بن مضارع	صفت لیاقت	گفتی	.....	.....
فعل	بن مضارع	صفت لیاقت						
گفتی	.....	.....						
قلمرو ادبی								
۱۳	عبارت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی (تشبیه، تشخیص، کنایه) بررسی کنید. «آسمان با هفت دست گرم و پنهانی دف می‌زد و رنگین‌کمانی از شوق و شور، کلاف ابرهای تیره را از هم باز می‌کرد. خورشید در جشنی بی‌غروب بر بام روشن جهان ایستاده بود و تولد جمهوری گل محمدی را کل می‌کشید.»	۱/۵						

ردیف	سؤالات	نمره
۱۴	در بیت‌های زیر کدام یک از زمینه‌های (ویژگی‌های) حماسه دیده می‌شود؟ چو شیر خدا راند بر خصم تیغ پرید از رخ کفر در هند رنگ	۰/۵
۱۵	نوع ادبی شعر زیر را بنویسید. از آن پس، چنین گفت با موبدان مرا در نهانی یکی دشمن است	۰/۵
۱۶	در بیت «به سوی قله بی‌انتهای بیداری / پرنده‌ای که به خون پر کشیده می‌آید»، تشبیه را پیدا کنید و مشبیه را نشان دهید.	۰/۵
۱۷	بیت اول شعر «فصل عاشقی» را بنویسید.	۰/۵
۱۸	کدام گزینه می‌تواند مصراع دوم بیت زیر باشد. «منم پور ایران و نام آورم الف. که با او چنین است پیمان من ب. گذشتن ز جان، رسم مردانگی است پ. ز نیروی شیران بود گوهرم ت. به یزدان، که بدتر ز اهریمن است	۰/۵
۱۹	بیت بعدی شعر زیر را بنویسید. مرا اوج عزت در افلاک توست	۰/۵
۲۰	مصراع اول بیت زیر را بنویسید. خموشی است هان، اولین شرط عشق	۰/۵
۲۱	قلمرو فکری با توجه به رباعی زیر به سؤالات پاسخ دهید. «رازی که خطرکنندگان می‌دانند با بال شکسته پرگشودن، هنر است الف. منظور از «بازی خون» چیست؟ ب. به نظر شاعر چه کاری «هنر» است؟	۱
۲۲	عبارت «تنها خصوصیت سعدی این است که سخنش به سخن هم شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد، در زبان فارسی، احدی نتوانسته است، مانند او حرف بزند و در عین حال نظیر حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می‌شنویم.» به کدام ویژگی سبک سعدی اشاره دارد؟	۰/۵
۲۳	در سروده زیر منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ به خوناب شفق در دامن شام در آن دریای خون، در قرص خورشید	۰/۵
۲۴	در بیت‌های: «بدو گفت مهتر به روی دژم یکی بی‌زبان مرد آهنگرم الف. «مهتر» کیست؟ ب. مفهوم «ز شاه آتش آید همی بر سرم» را بنویسید.	۱
۲۵	معنی سروده زیر را به نثر روان فارسی بنویسید. «هر نفسی را دو نعمت است: / دم فرو دادن و بر آمدنش / آن یکی ممد حیات است / این یکی مفرح ذات.»	۱
۲۶	مفهوم کلی بیت «هنر خوار شد، جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند» را بنویسید.	۰/۵
۲۷	معنی و مفهوم هریک از عبارتها و شعرها را به نثر روان فارسی بنویسید. الف. معلم را در ظن خود تقویت کرد. یقین شد که من بازی جدید درآورده‌ام که او را دست بیندازم. ب. مرا قضای آسمانی در این ورطه کشید. پ. گرفته بیرق تابان عشق را بر دوش ت. چون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیات ابدی سرشتند و به آفتاب نظر پروردند.	۲

ردیف	سؤالات	نمره
۲۸	با توجه به شعر زیر پاسخ دهید. «حبیب خدای جهان آفرین هم برده سر در گریبان فرو به جز بازوی دین و شیر خدا الف. منظور از «حبیب خدای جهان آفرین» کیست؟ ب. معنی و مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید. پ. «بازوی دین و شیر خدا» لقب چه کسی است؟	۱/۵
۲۰	جمع نمره	

پاسخ تشریحی آزمون (۴)

- ۱ الف. سترگ = عظیم (۰/۲۵)
ب. سهم = ترس (۰/۲۵)
پ. بسپردن = پای مال کردن (۰/۲۵)
- ۲ سرور و شادمانی (۰/۲۵)
- ۳ بن مضارع + وند + بن مضارع ← اسم وندی - مرکب (۱)
- ۴ الف. گر = یا (۰/۲۵)
ب. گر = مخفف اگر (قید یا حرف ربط) = چنانچه (۰/۲۵)
- ۵ الف. کثیف: دچار تحول معنایی شده و با از دست دادن معنای قدیم، معنای جدید پذیرفته است. (۰/۲۵)
ب. خنده: با همان معنای گذشته ادامه حیات می‌دهد. (۰/۲۵)
- ۶ ۱. سنبل: ابدال در صامت (۰/۲۵)
۲. برآمد: کاهش (۰/۲۵)
- ۷ اول شخص مفرد (۰/۵)
- ۸ برگوی: امر (۰/۲۵) دیدی: ماضی ساده (۰/۲۵)
- ۹ فردوسی: نهاد (۰/۲۵) تصویر: مفعول (۰/۲۵)
روزها: متمم (۰/۲۵) سیاه: صفت (۰/۲۵)
- ۱۰ الف. معونت (۰/۲۵) ب. یخواست (۰/۲۵)
- ۱۱ آسمانی ← اسم + وند (۰/۵)
- ۱۲ گو (ی): بن مضارع (۰/۲۵) گفتنی: صفت لیاقت (۰/۲۵)
- ۱۳ تشبیه: کلاف ابرهای تیره ← ابرهای تیره: مشبه
کلاف: مشبهه (۰/۵)
تشخیص: دفزدن آسمان / بازکردن کلاف به دست رنگین‌کمان / کل کشیدن خورشید (۰/۵)
کنایه: دف زدن آسمان (صاعقه، آذرخش، رعد و برق) (۰/۵)
کنایه: کل کشیدن خورشید (شادی کردن، جشن گرفتن)
کنایه: بازکردن کلاف ابرهای تیره: صاف شدن آسمان
- ۱۴ اغراق (۰/۵)
- ۱۵ ادبیات حماسی (۰/۵)
- ۱۶ بیداری (مشبه) قله (مشبهه) (۰/۵)
- ۱۷ بیا عاشقی را رعایت کنیم / ز یاران عاشق حکایت کنیم. (۰/۵)
- ۱۸ گزینه «پ» ز نیروی شیران بود گوهرم (۰/۵)
- ۱۹ رود ذره‌ای گر ز خاکت به باد / به خون من آن ذره آغشته باد (۰/۵)
- ۲۰ مگو سوخت جان من از فرط عشق (۰/۵)
- ۲۱ الف. مرگ و کشته شدن (۰/۵)
ب. با بال شکسته پر گشودن (۰/۵)
- ۲۲ ویژگی سهل و ممتنع بودن (۰/۵)
- ۲۳ پایان دوران حکومت و عمر خویش را می‌دید. (۰/۵)
- ۲۴ الف. ضحاک (۰/۵)
ب. شاه به من ظلم و ستم می‌کند. (۰/۵)
- ۲۵ هر نفس کشیدن دو نعمت دارد، فرو دادن نفس (دم) و بیرون دادن آن (بازدم). نفس کشیدن به زندگی انسان کمک می‌کند و بیرون فرستادن نفس شادی بخش وجود است. (۱)
- ۲۶ دگرگونی ارزش‌ها (وارونگی ارزش‌ها) معتبر شدن بدی‌ها و بی‌ارزشی‌ها. (۰/۵)
- ۲۷ الف. معلم در گمان خود مطمئن شد که من برای مسخره‌بازی عینک زده‌ام تا او را اذیت کنم. (۰/۵)
ب. مرا تقدیر به این مهلکه کشاند. (۰/۵)
پ. پرچم رهبری را به دست گرفته است و همراه با سپیده پیروزی می‌آید. (۰/۵)
ت. وقتی نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت آوردند و با آب زندگی جاوید در آمیختند (آن را جاودانه کردند) و توجه ویژه‌ای به آن شد. (۰/۵)
- ۲۸ الف. پیامبر اکرم (ص) (۰/۵)
ب. هیچ‌کس تمایلی به جنگیدن با او نداشت. (۰/۵)
پ. حضرت علی (ع) (۰/۵)